

Ο ΦΙΛΟΣ
ΤΗΣ
ΝΕΟΛΑΙΑΣ.
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΜΗΝΙΑΙΟΝ.
ΤΟΜΟΣ Β΄.

ΤΕΥΧΟΣ Γ΄.

ΖΑΚΥΝΘΟΣ 1858.

ΜΑΙΟΣ.

Η ΑΜΙΛΛΑ.

Μέγα ἀμάρτημα εἶναι τῶντι ἡ ἀμέλεια εἰς τὴν νῆσον μας πρὸς ἐκεῖνας τὰς ἐπασχολήσεις, αἱ ὁποῖαι προξενοῦσι περισσοτέραν τιμὴν εἰς τὸ γένος μας, καὶ αἱ ὁποῖαι μάλιστα εἶναι αἱ μόναι, δι' ὧν οἱ ἄνθρωποι διαφέρουσι τῶν ἀλόγων ζῶων. Καὶ αὐτὰ ἀκόμη (καὶ συχνάκις μὲ ὁποῖαν ἀγγίνοιαν καὶ ἐπιδειξιότητα!) γνωρίζουσι πολὺ καλὰ νὰ ἐκτελῶσι τὰς ἀνάγκας τῶν. Βλέπεις θαύματα ἐπιτηδειότητος καὶ δυνάμεως εἰς τὸ κατασκοπεύειν, εἰς τὸ ἀπατᾶν καὶ εἰς τὸ προσβάλλειν τὸ λάφυρον. Τὰ αὐτὰ ζῶα δεικνύουσι τὴν ἰδίαν ἰκανότητα εἰς τὸ νὰ ὑπερσπίζωνται, νὰ κατασκευάζωσι τὰς φωλεὰς τῶν εἰς καταλληλοτέρους τρόπους καὶ τόπους, καὶ εἰς τὸ νὰ προφυλάττωσι τὰ νεογνά παντὸς κινδύνου, δυναμένου νὰ ἐπισκύψῃ ἐκ μέρους τῶν ἐχθρικῶν ζῶων, τῶν ἀκρασιῶν τῶν ὄρῶν, καὶ ἄλλων φυσικῶν ἀτοπημάτων. Ἀλλὰ τὸ χαρακτηρίζον τὸν ἄνθρωπον εἶναι ἡ ἀνάπτυξις καὶ τελειοποίησις τῶν νοερῶν του δυνάμεων, τῶν δυνάμεων ἐκείνων, αἵτινες κάμνουσι αὐτὸν νὰ πλησιάσῃ τὴν θεότητα καὶ τὸν καθισῶσι ὄχι πολὺ κατώτερον τῶν ἀγγέλων.

Ἐκτὸς τούτου εἶναι ἀξιοκατηγόρητος ἡ μὴ καλλιέργεια τῆς παιδείας παρ' ἡμῖν, καθότι ἐγεννήθημεν εἰς γῆν, τῆς ὁποίας τὸ ὄνομα εὐρίσκειται πάντοτε εἰς τὰ χεῖλη ἀπάντων, ἕνεκα τῆς λαμπρότητος τὴν ὁποῖαν ἀπέκτησε διὰ τὴν σοφίαν τῶν ἀρχαίων αὐτῆς κατοίκων, λαμπρότητος, πάντοτε διὰ παραδόξου τινος ἀντιφάσεως παρ' ἡμῶν ἐπαινουμένης. Μέγα ἀμάρτημα εἶναι, ἐπειδὴ ἡ γλυκεῖα καὶ γαληνιᾶ Ἰονικὴ αὕτη αἶρα, πλήρης ζωῆς καὶ πνεύματος οὕτως εἰπεῖν, φαίνεται πλασθεῖσα ἐπιτήδης παρὰ τοῦ Παναγῆθου Θεοῦ ὅπως ἐνθουσιάζῃ τοὺς νόκας, τοὺς

σρέψη μὲ ὑψηλὰς καὶ χαριέσσας ἰδέας, καὶ αὐξήσῃ καὶ τελειοποιήσῃ ὁ-
 λας μας τὰς δυνάμεις. Τέλος εἶναι αἰσχρὴ διότι καὶ κατὰ τὰς ἡμέρας μας
 δὲν ὑστερούμεθα περικλεῶν παραδειγμάτων, ἅτινα μᾶς ἀπαλλάττουσι
 τοῦ νὰ φρονῶμεν ἐκεῖνα τῶν ἐνδόξων Ἀθηνῶν.

Πραγματικῶς ἐὰν ζήλωμεν ἢ ἀρχίσωμεν ἐκ τῆς ῥίζης πάσης ἐπι-
 στήμης, τῆς φιλοσοφίας, δὲν δυνάμεθα νὰ καυχθῶμεν εἰς τὸν ἄνδρα ἐ-
 κείνον τὸν τοσοῦτον σοφόν, ὅσον ταπεινόφρονα, ἱππ. Καθηγητὴν Πέ-
 τρον Βράιλαν, τοῦ ὁποίου τὸ ἔξοχον βιβλίον ἔτυχεν ἐντελοῦς ἐγκρίσε-
 ως καὶ ἐπαίνου ἀπὸ τῆς αὐστηρᾶς φιλοσοφικῆς συνεδριάσεως τῶν σοφῶν Πα-
 ρισίων; Ἐὰν γραφῶμεν εἰς τὴν ποίησιν, τίς δὲν ἐνθυμῆται μετ' ἐνθουσια-
 σμοῦ καὶ δακρύων τὸν διάσημον Κόμητα Διονύσιον Σολω-
 μόν, τοῦ ὁποίου οἱ ὕμνοι ἐξῆψαν τὸν θαυμασμόν τῶν σοφωτέρων ἀλ-
 λοεθῶν; Καὶ εἰς τὰ ἴχνη τοῦ κλεινοῦ τούτου ποιητοῦ, ἐπὶ τοῦ τάφου
 τοῦ ὁποίου ὡς ἐπὶ βωμοῦ, ὀφείλει ἡ Ἰόνιος Νεολαία νὰ ὀρκισθῇ, ὅτι
 ποτὲ δὲν ζελεῖ ἀφίσει νὰ ξηρανθῇ ἡ δάφνη ἐκείνη, ἣν τοσοῦτον καλῶς αὐτὸς
 ἐκαλλιέργησε, δὲν βλέπομεν περιπατοῦντα μὲ σταθερὸν βῆμα ἄλλα εὐ-
 γενῆ πνεύματα, τὸν Δρ. Ἰ. Τυπάλλον, τὸν Κ. Ἀ. Βαλαωρίτην κτλ; Ἐὰν
 δὲ εἰς τὴν ἱστορίαν καὶ ἀρχαιολογίαν, δὲν εὐρίσκομεν ἄξιον ἄν-
 δρα, παλαιὸν μαθητὴν, ὡς ἄλλοι περιφημοὶ τῆς Ἰταλίας,
 τὸν ἱππ. Ἀν. Μουστοζύδην; Ἐὰν εἰς τὴν μουσικὴν, ἰδοῦ παρρησιάζεται
 ἕτερος φωστῆρ, ὁ ἱππ. Μάνζαρς, ὅστις εἰς τὸ θεωρητικὸν μέρος τῆς
 τέχνης ταύτης, εἶναι ὅτι ὁ Ῥωσσίης εἰς τὸ πρακτικόν. Καὶ βεβαίως
 δὲν ζέλομεν λησμονῆσαι τὸν Κύριον Ζαμπέλιον συγγραφεὰ ἐπαινετῶν
 δραματικῶν ἔργων.

Ἀλλὰ ποῦ ἀφίνομεν τὰς ὀλιγότερον νέας δόξας μας, φέρ' εἰπεῖν τὸν
 ἐνδοξώτατον Οὐγον Φόσκολον, τὸν ἱππ. Ἰ. Καποδίστριαν, καὶ τὴν Κομ. Ἰ-
 σαβέλλην Θεοτόκην Ἀλβρίκη, ἣτις ἐχηρμάτισε εἰς τὰ ἔργα τοῦ Κανόβα,
 ἐκεῖνον τὸ ὁποῖον ὑπῆρξαν ὁ Βισκόντης καὶ Οὐινκελμάνος εἰς τὰ τῶν ἀρ-
 χαίων; Καὶ εἰς πόσους ἄλλους δυνάμεθα νὰ καυχθῶμεν ὡς πρὸς τὴν
 εὐγλωττίαν, καὶ τὰς διαφόρους διδασκαλίας, οὓς τινες μακρὸν ἤθελεν
 εἶσθαι νὰ ὀνομάσωμεν; Μερικοὶ δὲν ἔγραψαν, ἢ ἔγραψαν ὀλίγον καὶ ἀνω-
 νόμως, ἀλλὰ παρ' ὅλων λογίζονται ἔξοχοι.

Ἡμεῖς δὲν βραχνόμεθα νὰ εὐφημίζωμεν τοὺς γείτονάς μας, ἢ μᾶλλον
 εἰπεῖν, ἀδελφούς μας, καὶ δικαίως· ἀλλὰ δὲν δύναμαι νὰ ἐνοήσω πῶς
 τὸσον εὐχρεστοῦμεθα νὰ εἴμεθα κατώτεροί των καὶ νὰ γίνωμεν, οὕτως
 εἰπεῖν, ὑπηρεταί των, ἐνῶ ἡμποροῦμεν νὰ τεθῶμεν εἰς τοιαύτην ἐνδοξὸν
 ἀμιλλαν μετ' αὐτῶν. Ἐκ τῶν εἰρημέων ἐναργῶς προκύπτει ὅτι αἱ
 βάσεις δὲν μᾶς λείπουν, μάλιστα τὰς κατέχομεν εὐρυχωροτάτας καὶ
 σταθερωτάτας, καὶ ἐπ' αὐτῶν δυνάμεθα νὰ ὑψώσωμεν αἰκοδομήν, ἣτις

ἐνῶ ἤθελε μᾶς δοξάζει εἰς τὸν κόσμον (καὶ ἡ δόξα πάντοτε εἶναι ὠ-
 φελίμος) ἤθελε συνδράμει ἰσχυρότερα οἰουδήποτε ἄλλου μέσου, ὅπως
 διορθώσῃ τὰ ἐλαττώματά μας, καὶ μᾶς προμηθεύσῃ τὴν ὁμόνοιαν, τὴν
 ἡσυχίαν καὶ τὴν εὐδαιμονίαν, τῶν ὁποίων μεγάλως χρῆζομεν.

Ἰπάρχουσι τινες, δυσφημίζοντες (καὶ μετ' ἐπιτυχίας) τὴν παι-
 δεῖαν, ἀποδίδοντες εἰς αὐτὴν τὴν διαφθοράν τῶν ἠθῶν καὶ τὴν ἔλλειψιν
 τῶν ὀλιγότερων ἐνδιαφεροσῶν δοξασίων. Μία τοιαύτη κατηγορία εἶ-
 ναι τοσοῦτον ἀρχαῖα, ὅσον ἄλογος, καὶ δὲν προσήκει νὰ φροντίζῃ οὐδεὶς
 περὶ αὐτῆς, διότι πρὸ πολλοῦ ἐξουδενήθη ἀπ' ἀρίστων καὶ ἀνικητῶν
 συλλογισμῶν. Πράκειται λόγος πῶς πρέπει νὰ μετριάζονται καὶ ἀρμο-
 δίως διαλέπτονται αἱ σπουδαί, καὶ ὅχι ἐὰν ὀφείλωσι νὰ διατηρῶνται
 ἢ τὸ ἐναντίον. Γελειώδης ἤθελεν εἶσθαι, διὰ νὰ μὴν εἴπωμεν ἄλλο, ἢ ἰδέα,
 ἣν ἔχουσι τινες τοῦ νὰ ἀποβάλλωσιν αὐτὰς τῆς κοινωνίας, μιμούμενοι τρό-
 πον τινὰ τὸν ἡγεμόνα ἐκείνου τῆς Θράκης, ὅστις αἰσχυνόμενος ὅτι ποτὲ
 ἐμέθυσε, ἤθελε νὰ κατασρέψῃ ὅλους τοὺς ἀμπελώνας τοῦ κράτους του.

Ἐγὼ, ὅστις γράφω, εἶμαι ἕνεκα τῆς ἡλικίας μου σχεδὸν ἀρχάριος εἰς
 τὴν σπουδὴν, ἀλλὰ ἐνθέρμως εὐχαριστῶ τὴν εἰαν Πρόνοιαν, ἡ ὁποία
 μοὶ ἔπεμψεν ἄνδρα, ὅστις μὲ διεύθυνεν εἰς τὴν εὐθείαν ὁδὸν, ἐνῶ δι-
 ἔτρεχον κίνδυνον νὰ ἐπιπέσω εἰς τὴν ἐναντίαν. Τώρα εἶμαι εὐχαριστη-
 μένος, καθότι αἰσθάνομαι τὸν ἑαυτὸν μου ἄνθρωπον καὶ Χριστιανόν, καὶ
 ἐπασχολούμενος εἰς τὴν παιδείαν εὐρίσκω παραμυθίαν καὶ ἠδονὴν, ἣν
 αἱ ἀκολασίαι δὲν ἡμποροῦσι πώποτε νὰ δώσωσι, καὶ ἐπειδὴ ἐλπίζω ὅτι
 προϊόντος τοῦ χρόνου ζελεῖ δυνηθῆναι νὰ ὠφελήσω κατὰ τι ταύτην τὴν σεβά-
 σμιόν μου πατρίδα, μετ' ἧς συνδέομαι διὰ ζωηρὰς καὶ ἀπειροῦ ἀγάπης.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΛΟΥΑΡΔΟΣ.

Πολὸ ἀξίεπαινον εἶναι τὸ μέτρον ὅπου γενικῶς εἰς τὴν Εὐρώπῃ ἐ-
 πῆραν, τοῦ νὰ καταγίνονται εἰς σπουδᾶς ἀντικειμέναν, τὰ ὁποῖα προ-
 ζενοῦν ἄμεσῃ καὶ πραγματικῇ ὠφελείαν εἰς τοὺς ἀνθρώπους. Ἡμεῖς
 εἴμεσταν ἐπάνω εἰς τούτην τὴν γῆν, γεμάτοι ἀδυναμίες, χρεῖες καὶ ἀ-
 θλιώτητες, καὶ διὰ τοῦτο ἀναγκαῖον εἶναι νὰ στήσωμεν ἀρχὴς καὶ κα-
 νόνας εὐκόλους καὶ γενικούς, διὰ νὰ ἡμπορέσωμεν νὰ φθάσωμεν εἰς τὸν
 μεγάλον σκοπὸν τῆς κοινωνίας, ὅπου εἶναι ἡ ἠθικὴ καὶ ἡ εὐδαιμο-
 νία. Ἡ ἀρησκεία λοιπὸν τῆς ἀγάπης, ὅπου εἶναι ἐκεῖνη τοῦ Χριστοῦ,
 καὶ ἡ συναδελφότης ἡ αὐστηρὴ καὶ σετικὴ ἠθικὴ, εἶναι εἰς τὸ ἐξῆς οἱ δύο
 πόλοι τοῦ φιλοσοφικοῦ κόσμου, καὶ εἰς ἐτούτο τὸ ἔργον πρέπει ὅλοι οἱ κα-

λοκίλαθοι νὰ συνεργήσουν μὲ ὄλην τὴν δύναμίν τους. Ἐτοῦτα λέγοντες δὲν ἐννοοῦμεν νὰ κατακρίνωμεν καὶ ἀποδιώξωμεν μελέτες καὶ θεωρίες πλεον ἀνεξάρτητες, ἐπειδὴ εἰς αὐτὰς σύρονται ἀπὸ ἓνα τολμηρὸ ἔμφυτον ὅλοι ἐκείνοι ὁποῦ εἶναι προικισμένοι μὲ ὑψηλὸν νοῦν, καὶ οἱ ὁποῖοι ἐπιθυμοῦν νὰ ἐνώσουν τὴν βεβαιότητα ὁποῦ ἐρχεται ἀπὸ τὸ αἴσθημα, μὲ ἐκείνην ὁποῦ προέρχεται ἀπὸ τὴν ἐνέργειαν τοῦ λογικοῦ. Ὅλα ἡμποροῦν εἰς τοῦτον τὸν κόσμον νὰ ἦναι χρήσιμα καὶ ἀρμόδια, κατὰ τοὺς ἀνθρώπους καὶ τὸν καιρὸν. Καὶ καθὼς εἶναι ποταπὸν καὶ γελοῖον νὰ περιορίζεται κανεὶς εἰς ἓνα μόνον ἀντικείμενον, ἀποκλείοντας ὅλα τὰ ἄλλα, ἔτσι ἐπικίνδυνον εἶναι νὰ θεωρῆ ὡσάν ἐχθρὸν καὶ ἄξιον καταδρομῆς, ὅ,τι δὲν συμφωνεῖ μὲ τὴν ἐδικήν του γνώμην.

Ἡ φιλανθρωπία εἶναι εἰς τὸν ἴδιον καιρὸν χρησκεία καὶ ἠθικὴ βαλμμένες καὶ ἡ δύο εἰς πρᾶξιν. Πρὸς τιμὴν καὶ ὄφελος τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, δὲν ἔλειψαν ἄνδρες, οἱ ὁποῖοι ὡς νὰ ἦσαν ἐρωτευμένοι εἰς τοὺς ὁμοίους τους, (μὲ ὄλον ὅτι ἐτοῦτοι διόλου ἢ πολὺ ὀλίγο τὸ ἀξίζουσι,) ἐθυσίασαν τὸν καιρὸν τους, τὴν ἀνάπαυσίν τους, τὰ πλοῦτη τους, καὶ πολλὰς φορὰς τὴν ἴδιαν ζωὴν τους, διὰ νὰ ἀγαθοποιήσουν τοὺς ἄλλους. Ψυχὰς οὐρανοκατέβητες, ὁποῦ ἐξαγοράζουσι τὴν μιαιρότητα καὶ καθοσύνην τῶν περισσοτέρων! Ψυχὰς ἅγιες ὁποῦ φιλιόνοσι τὴν σεοτήτα μὲ ἀναρίθμητους ἀμαρτωλοὺς, καὶ ἡ ὁποῖες μὲ τὸ παράδειγμα τους, ἐνθαρρύνουσι τοὺς καλοὺς εἰς τὸν δόξατον καὶ κοπιητικὸν δρόμον τῆς ἀρετῆς, καὶ διαφυλάττουσι μίαν μικρὴν ἀκτίνα ἀγάπης εἰς τὴν ψυχὴν τῶν πονηρῶν!—Ὁ κυριότερος ἐτούτων τῶν γιγάντων τῆς ἐλευκροσύνης, εἶναι ἓνας ἱερεὺς Γάλλος υἱὸς ἐνὸς χωρικοῦ, ἀξιολάτρευτος ἀπὸ ἐκείνους ὁποῦ δὲν εἶναι βάρβαροι. Ὁ ἄνθρωπος ἐτούτος, ἐὰν πρέπει ἀπλῶς ἄνθρωπος νὰ ὀνομασθῆ, εἶναι ὁ Βικέντιος Δὲ Πάολις, τοῦ ὁποῖου τὲς σπᾶνιες ἀρετὲς ἐξύμνησε πρὸ ὀλίγου ἓνας ἄξιος συγγραφεὺς.

Ἐὰν ὅμως οἱ Γάλλοι ἔλαβαν μίαν τέτοιαν δόξαν, οἱ Ἄγγλοι δὲν εἰδείχθησαν κατώτεροι εἰς τοῦτο τὸ εἶδος τῶν ἀνδρῶν, διότι ἂν δὲν ἔδωσαν ὡς ἐκείνοι, ἓναν τέτοιον γίγαντα, ἔδωσαν ὅμως πολλὰ ἄξια ὑποκείμενα, λαμπρὰ διὰ τὲς ἀγαθοεργίας ὁποῦ ἔκαμαν εἰς τὴν ἀνθρωπότητα. Μεταξὺ τούτων τῶν ἐπιγεῖων ἀγγέλων διαπρέπει ὁ Ἰωάννης Λουάρδος, τὸν βίον τοῦ ὁποῖου, μὲ συντομίαν εἰς περιγράφωμεν, βοηθούμενοι ἀπὸ πρωτότυπον Ἀγγλικόν.

Ὁ Ἰωάννης Λουάρδος ἐγεννήθη εἰς τὸ 1726, καὶ σὰν ἄλλους μεγάλους ἀνθρώπους, ἀπὸ πατέρα τεχνίτην. Νεὸς ἦτον ἀκόμη ὅταν, ταξιδεύοντας εἰς Λισβόνα, ἐπιάθη αἰχμάλωτος ἀπὸ τοὺς Γάλλους, καὶ ἐρρίφη εἰς

τὴ βάθος ἐνὸς σκοτεινοῦ πύργου, ὅπου αὐτὸς καὶ οἱ συντρόφοι τοῦ ἑμελλε νὰ περάσουν ὀλόκληρες νύκτες, μὲ ὀλίγη καὶ κακὴ τροφή, καιμώμενοι ἐπάνω εἰς πέτρες. Ἡ δυστυχίαι ὁποῦ ὑπόφερε καὶ εἶδεν ἄλλους νὰ ὑποφέρουν, ἔκαμαν τέτοιαν ἐντύπωσιν εἰς τὸν νοῦν του, ὥστε ὅταν ἐγύρισε εἰς τὸν τόπον του, ἐνέργησε τόσον, ὥστε ἐπέτυχε νὰ παραπονεθῆ ἡ Βρεταννικὴ Κυβέρνησις εἰς τὸ Γαλλικόν κράτος, καὶ ἀπὸ τότε οἱ Γάλλοι ἐμεταχειρίζοντο τοὺς Ἀγγλοὺς αἰχμάλωτους μὲ περισσύτερη φιλανθρωπία. Ὀλίγους χρόνους ἔπειτα, αὐτὸς ἐζούσε εἰς τὸ ὑποσατικόν του εἰς Κάρδικτον, σιμὰ εἰς τὸ Βεδφόρν, ἀγαθοποιώντας ὅλους τοὺς γειτόνους του. Ἐκεῖ ἐσυμάζοξε μερικοὺς πτωχοὺς, τίμιους καὶ βιομηχανικοὺς, καὶ τοὺς ἔβαλε νὰ κατοικήσουν εἰς μικρὰ σπήτια, εἰς τὰ ὑποσατικά του, κἀμνοντας εἰς αὐτοὺς κάθε περιποίησι καὶ βοήθειαν. Ἐσύστησε σχολεῖα ὅπου τὰ παιδιὰ ἐμάθηναι χωρὶς πληρωμῆν νὰ διαβάζουσι. Ἐδικμοίραζε μίαν μεγάλην ποσότητα ἀπὸ τὸ εἰσόδημά του εἰς τοὺς πτωχοὺς, ζῶντας αὐτὸς μὲ πολλὰ ὀλίγα ἐξοδα. Τέλος πάντων τὸ 1773 ἡ προσοχή του ἐπροσηλώθη εἰς τὲς φυλακὰς τῆς Ἐπαρχίας, ὅπου ἐγεννήθη. Ἐβρῆκε αὐτὲς εἰς τὴν ἴδιαν κατάστασιν ὁποῦ ἦτανε καὶ ὅλας ἡ ἄλλες τοῦ καιροῦ του, δηλαδὴ τόσες σκοτεινὲς σπηλιὰς εἰς τὲς ὁποῖες ἡ ὑγεία ἐφθειρότου, καὶ τὰ ἐλαττώματα ἀντὶ νὰ τιμωροῦνται, ἐπερίσσευαν. Ἐπειτα ἀπὸ πολλὰς προσπάθειαις ἐπέτυχε νὰ καλῆτερεύσῃ τὲς φυλακὰς ὅπου ἦτανε σιμὰ εἰς τὸν τόπον τῆς κατοικίας του. Ἀκολούθως ἐζήτησε νὰ γνωρίσῃ τὴν κατάστασιν ἐκείνων ὁποῦ ἦτανε μακρὰ ἀπὸ τὴν Ἐπαρχίαν τῆς γεννήσεώς του. Ἐπισκέφθηκε κάθε μεγάλη φυλακὴ τῆς Ἀγγλίας, Σκωτίας καὶ Ἰρλανδίας, καὶ ἀφοῦ ἐφθασε νὰ περιγράψῃ τὴν κατάστασιν αὐτῶν εἰς ἀνθρώπους τῆς ἐξουσίας, ἐκατόρθωσε νὰ ψηφισθῶν εἰς τὴν Βουλὴν δύο πράξεις, ἀπὸ τὲς ὁποῖαις ἡ πρώτη ἀπόβλεπε νὰ ὀλιγοστευθῶν ἡ πληρωμὲς εἰς τοὺς φυλακωμένους ὁποῦ ἐλευθερονότανε, καὶ ἡ δευτέρα νὰ παρθῶναι τὰ ἀναγκαῖα μέτρα διὰ νὰ προφυλάεται ἡ ὑγεία τῶν φυλακωμένων. Ἀφοῦ ἔκαμε μερικὰ καλὰ εἰς τὸν τόπον του, ἀποφάσισε νὰ ἐξαπλώσῃ καὶ ἄλλου τὲς ἀγαθοεργίαι του. Ἀπὸ τὰ 1775 ἀρχίνησε νὰ ταξιδεύῃ ἀδιάκοπα εἰς τὴν Εὐρώπην, ἔως ὁποῦ, ὕστερα ἀπὸ δεκαεξὴ χρόνους ἀπέθανε. Εἰς ὅλα τὰ μέρη τῆς Εὐρώπης ὅπου ἐπήγαινε, ἐπισκεφτότου τὲς φυλακὰς, καὶ ἀφοῦ ἔλαβεν ἀρκετὰς πληροφορίας διὰ τὴν κατάστασίν τους, ἀναφερότου εἰς τὲς ἀρμόδιαις κυβέρνησαις, διὰ νὰ ἐπιτύχῃ κάποιαν καλῆτερεύσιν. Ἐζούσε πολὺ ταπεινὰ ἐξοδεύοντας τὰ περισσεύματα τοῦ πλοῦτου του εἰς τὸ νὰ βοηθῆ τοὺς δυστυχεῖς. Ἀπὸ καιρὸν εἰς καιρὸν ἐδημοσίευε τὲς παρατηρήσεις του, συμβουλευόντας εἰς τὸν ἴδιον καιρὸν νὰ βαλθῆ εἰς πρᾶξιν ἓνα καλῆτερο σύστημα εἰς τὲς φυλακὰς. Μὲ παρόμοια μέσα, καὶ μὲ τὸ

παράδειγμα τῆς ἰδίας του διαγωγῆς, ἔσυρε εἰς τέτοιον τρόπον τὴν κοινὴν προσοχὴν, ὥστε ἀπὸ ἐκεῖνον τὸν καιρὸν, ἡ φυλακὴς πολὺ ἐκαλυπτερεύθησαν. Τὸ 1784, εὗρηκε ὅτι εἶχε διατρέξει ὄχι ὀλιγότερον ἀπὸ τῆς 42,000 μίλλια ἢ σχεδὸν δύο φορές τὴν περιφέρειαν τῆς γῆς, καὶ τοῦτο τὸ ἔκαμε μὲ σκοπὸν νὰ ἐλαφρῶσῃ τῆς δυστυχίας τῶν φυλακῶν. Ὁ Ἀουάρδος εἶχεν ἀκούσει τῆς συμφορῆς ὅπου ἡ Πανοῦκλα ἐπροξενούσε εἰς ὅλους τοὺς λιμένας τῆς Μεσογείου θάλασσης. Εἰς καθέναν ἀπὸ τοὺς τοὺς τόπους εἶναι ἓνα εἶδος νοσοκομείου ὀνομαζομένου Λαζαρέττο, ὅπου ὅσοι βγαίνουν ἀπὸ ἓνα καράβι τὸ ὁποῖον ἔρχεται ἀπὸ μολυσμένο τόπον, κλειοῦνται ἐκεῖ μέσα ἕως νὰ περάσῃ μία κάποια καιροῦ διορία, καὶ νὰ βεβαιωθῶν ὅτι δὲν ἔχουν ἀρρώστιαν. Ὁ Ἀουάρδος ἀποφάσισε προσωπικῶς νὰ ἐξετάσῃ ἐκείνους τοὺς τρομεροὺς τόπους, ὅπου ἡ ἀσθένεια καὶ ὁ θάνατος, ἀντὶ νὰ ἐμποδιζῶνται ἐξαπλονόντανε καθυμέρα περισσότερο. Τὸ 1785 ἀναχώρησε μόνος του δι' ἐκεῖνα τὰ μέρη, ἐπειδὴ δὲν ἤθελε νὰ ἐκθέσῃ εἰς κίνδυνον ἄλλην ζωὴν παρὰ μόνῃν τὴν ἐδικήν του. Ἐπῆρε λοιπὸν τὸν δρόμον ἀπὸ τὰ μεσημβρινὰ μέρη τῆς Γαλλίας, ἐπέρασε ἀπὸ τὴν Ἰταλίαν, Μάλταν, Ζάκυνθον, Σμύρνην, καὶ Κωνσταντινούπολιν. Ἐγύρισε πάλιν εἰς τὴν Σμύρνην, ἐπειδὴ εἶχε μάθει ὅτι εἰς ἐκεῖνην τὴν πόλιν ἡ Πανοῦκλα ἦτον εἰς τὴν ἀκμὴν τῆς, καὶ τοῦτο τὸ ἔκαμε διὰ νὰ ὑποβαλῆ εἰς κάθαρσιν, ὅταν ἤθελε φθάσει εἰς Βενετίαν, ὅπου εἶχε σκοπὸν νὰ ὑπάγῃ, καὶ τοιουτοτρόπως νὰ λάβῃ εὐκαιρίαν νὰ ἐξετάσῃ τὴν κατάστασιν τῶν λαζαρέττων. Ταξιδευόντας ἀπὸ Σμύρνη τὸ καράβι ἐκτυπύθη ἀπὸ πειράτας Βαρβαρέσους, καὶ εἰς τὴν μάχην, ὅπου οἱ Ἀφρικάνοι ἐκατασρέφθησαν, ὁ Ἀουάρδος ἐδείξε ἀνδρείαν ὄχι κατώτερη τῆς φιλανθρωπίας του. Μὲ μεγάλη χαρὰ ἐμῆλκε στὸ Λαζαρέττο τῆς Βενετίας, ὅπου ἔμεινε καθὼς ἦτον συνήθει, σαράντα ἡμέρες. Μία τέτοια διαγωγή τοῦ ἐκαρποφόρησε μεγάλῃν ὑπόληψιν. Ὁ Αὐτοκράτορας τῆς Γερμανίας ἐθαύμασε τόσο τὴν ἥρωϊκὴν φιλανθρωπία του ὡς ἀφοῦ ἐσυνομίλησε μὲ αὐτόν, ὅταν ἀπερνοῦσε ἀπὸ τὴν Βιέναν, ἀρχίνησε νὰ κάμῃ μιαν συνδρομὴν διὰ νὰ τοῦ ὑψωθῇ ἓνα ἀγάλμα εἰς τὸ δημοσιότερον μέρος τῆς χώρας, ἀλλὰ τοῦτο τὸ ἔργον ἐμποδίσθη ἀπὸ τὸν ἴδιον Ἀουάρδον, ὁ ὁποῖος ἦτο τόσο ταπεινός, ὅσο φιλάνθρωπος. Τὸ καλοκαίρι τοῦ 1789 ἐπῆγε διὰ μέσου τῆς Γερμανίας εἰς Πετροῦπολιν καὶ Μόσχαν. Ἡ φυλακὴς καὶ τὰ νοσοκομεία, ἀνοιγόντανε παντοῦ ἀπ' ὅπου ἀπερνοῦσε, καθὼς εἰς ἓναν ὁ ὁποῖος εἶχε ἀποκτήσει τὴν ἐξουσίαν νὰ ἐπικρίνῃ τούτους τοὺς ἀβλιότατους τόπους εἰς ὅλα τὰ μέρη τοῦ πολιτισμένου κόσμου. Ἀναχωρήσας ἔπειτα διὰ τὰ νέα κατασκήματα τῆς Ρωσίας εἰς τὴν Μαύρην θάλασσαν, ἐσαμάτησε εἰς τὴν Χερσόνα, ὅπου ἐβασίλευε θανατηφόρος ἀσθένεια. Μία κυρία νέα ἡ ὁποία

εἶχε κτυπηθεῖ ἀπὸ ἐτούτην τὴν ἀρρώστιαν, ἐζήτησε νὰ τὴν ἐπισκεφθῇ ὁ Ἀουάρδος, ἐπειδὴ ἐστοχαζότου ὅτι αὐτὸς μοναχὸς ἦτον ἄξιος νὰ τὴν ἰκτεύσῃ. Ὁ Ἀουάρδος δὲν ἔλειψε νὰ ὑπάγῃ, ὄντας πάντοτε ἔτοιμος νὰ βοηθᾷ τοὺς δυστυχεῖς. Ἀλλὰ τοῦτο τὸ φέρσιμόν του πιθανὸν νὰ ἐστάθηκε ἡ αἰτία τοῦ θανάτου του, διότι εὐθὺς ἔπεσε μὲ τὴν ἴδιαν ἀρρώστιαν, καὶ ἔπειτα ἀπὸ ὀλίγης ἡμέρας ἀπεκοιμήθη ἐν Κυρίῳ τὸ 1790, ἐτῶν 64. Ἐνταφιάσθη εἰς τὴν Χερσόνα, ὅπου ὕστερα ἀπὸ ὀλίγους χρόνους ὁ Αὐτοκράτορας Ἀλέξανδρος τοῦ ὕψωσε ἓνα μνημεῖον. ©.

ΤΑ ΓΑΛΑΚΤΟΦΟΡΑ ΔΕΝΔΡΑ.

Εἶναι ἀναμφισβήτητον ὅτι ἡ φύσις εἶναι γενικῶς εὐεργετικὴ πρὸς τὰ τέκνα τῆς. Ἐκεῖ ἔνθα τὰ κρατεῖ ἀκόμη εἰς νηπιώδη κατάστασιν, καὶ ὅπου ἐπομένως ὑσερμημένα τῶν ἀναγκαίων νοερῶν μέσων δὲν δύνανται νὰ προμηθευθῶσι πολλὰ πράγματα, ἄπερ ἡμποροῦν νὰ κατασκηθῶσιν ἐφέλιμα αὐτῇ τοῖς τὰ προσφέρῃ μὲ μητρικὸν ἔρωτα τὸ ὁποῖον δὲν κάμνει εἰς τοὺς τόπους, ἐν οἷς αὐτὰ προσέδησαν ἐπὶ ὑψηλῶν βαθμῶν ἀναπτύξεως καὶ νοητικῆς καλλιέργειας.

Καὶ τίς δύναται νὰ ἀριθμῆσῃ ἢ νὰ περιγράψῃ τὰ θυμασία φυτὰ ἃ εὐρίσκονται εἰς τὰς Ἀνατολικὰς καὶ Δυτικὰς Ἰνδίας τὰ ὁποῖα προσφέρουσιν ἢ ψύχας τρυφερὰς ἐκ τῶν ὁποίων δύναται νὰ κατασκευασθῇ ἄρτος ἢ πλακοῦς, ἢ εὐάρεστα ποτά; Ἐγὼ εἶμι ὀμιλήσω βαθμηδὸν περὶ τοῦ ἐνός καὶ τοῦ ἄλλου τούτων τῶν θυμασιῶν φυτῶν, ἀριστουργημάτων τῆς φύσεως, καὶ ἀξίων τῶν ἄντι θυμασμοῦ ἢ μάλλον εἰπεῖν σοργῆς.

Τὸ γαλακτοφόρον δένδρον ὀνομαζόμενον Palo de Vaca τῆς Τροπικῆς Ἀμερικῆς εἶναι ἀναμφιδόλις ἐν τῶν μεγαλητέρων ἀριστουργημάτων τοῦ εἶδους του. Τὸ περιώνυμον τοῦτο δένδρον δὲν ἔγινε γνωστὸν εἰς τὴν Εὐρώπην εἰμὴ τὸ πρῶτον ἔτος τούτου τοῦ αἰῶνος χάριν τοῦ περικλεοῦς Βαρῶνος Δὲ Οὐμβύλτ, ὅστις τότε ἐξετέλει ἐκείνας τὰς θυμασὰς περιηγήσεις ἃς πάντες γινώσκουσι μὲ τὸν ἀξιώτιμον σύντροφόν του Κ. Βονπλάνδ, καὶ μ' ὄλον τοῦτο πρὸ πολλοῦ οἱ Ἰσπανοὶ κατόκουν εἰς τὴν ἐπαρχίαν τῆς Κουμάνης.

Οἱ δύο κλεινοὶ ὁδοιπόροι ἐπιστρέφοντες ἐκ τοῦ Πόρτου Καβέλλου καὶ σταματήσαντες εἰς τὴν δενδροφυτίαν τοῦ Βαρβούλα ἐζήτησαν εἰδήσεις περὶ τοῦ Palo de Vaca ἀκούσαντες πρὸ πολλῶν ἐτῶν ὅτι τὸ ὑγρὸν αὐτοῦ τοῦ δένδρου ἦτο γάλα πολὺ σρεπτικὸν καὶ ἡ ἀπόδειξις τού-

του ἦσαν οἱ δοῦλοι παχύνοντες καθημερουσίως εἰς τὸν καιρὸν καθ' ὃν τὸ φυτὸν δίδει περισσοτέραν ποσότητα ὑγροῦ. Ἐδυσπίστου αὐτοὶ γνωρίζοντες ὅτι γενικῶς ὅλα τὰ γαλακτερά ὑγρά τῶν φυτῶν εἶναι ὄξυνά, πικρά καὶ κατὰ τὸ μάλλον καὶ ἤττον φαρμακερά. Ἀλλὰ ὀδηγηθέντες ὅπως ἴδωσι ἐν τῶν φυτῶν τούτων καὶ σχίσαντες τὸν στέλεχος αὐτοῦ εἶδον νὰ ἐξέρχεται ὑγρὸν τι ὅμοιον τοῦ γάλακτος, μὲ οὐδεμίαν πικρότητα, καὶ πνέον γλυκεῖαν βαλαμικὴν εὐωδίαν. Ἐπιὸν ἀρκετὰ οἱ δύο περίφημοι ἄνδρες ἐξ αὐτοῦ κατὰ τὴν πρώτην ἀνακάλυψιν καὶ καθ' ὅλην των τὴν διακομὴν εἰς τοὺς τόπους ἐκείνους, ἠκολούθησαν νὰ πίνωσιν ἰκανὰς ποσοτήτας τὴν αὐγὴν καὶ τὸ ἑσπέρας καὶ πάντοτε μὲ εὐχαρίστησιν, καθ' ὅτι ἡ γεῦσις τοῦ φυτικού ἐκείνου γάλακτος ἦτο πολὺ ἡδονικὴ καὶ τὸ μόνον δυσάρεστον ὃ ἐπαρῆρσιάζεν ἦτο ἡ γλοισχροτής της.

Τώρα δὲ ἀς ἀφίσωμεν νὰ ὁμιλήσῃ ὁ μέγας πεπαιδευμένος.

«Ὁμολογῶ ὅτι μεταξὺ τῶν περιέργων φαινομένων, ἃ διαρκούσης τῆς περιηγήσεώς μου μοι ἐπαρῆρσιάζθησαν, ὀλίγα διήγειραν τὴν φαντασίαν μου τοσοῦτον, ὅσον ἡ εἰς τοῦ δένδρου τῆς ἀγελάδος. Πᾶν τὸ ἀναφερόμενον εἰς τὸ γάλα ἢ εἰς τὰ γεννήματα, μᾶς ἐμπνέει ζοργὴν ἢ τις δὲν εἶναι μόνον ἐκείνη τῆς φυσικῆς γνώσεως τῶν πραγμάτων, ἀλλὰ συνδέεται μετ' ἄλλης τινος τάξεως ἰδεῶν καὶ αἰσθημάτων. Δὲν δύναμεθα νὰ καταλάβωμεν ὅτι τὸ ἀνθρώπινον φύλον δύναται νὰ ὑπάρχῃ ἄνευ οὐσιῶν ἀλευρωδῶν, χωρὶς τὸ φρεπτικὸν ὑγρὸν τὸ ὅποιον κλείει ὁ κόλπος τῆς γυναικός, καὶ τὸ ὅποιον εἶναι προσηρμοσμένον πρὸς τὴν διαρκῆ ἀδυναμίαν τοῦ βρέφους. Ἡ ἀλευρώδης ὕλη τῶν φυτικῶν εὐρίσκεται ὄχι μόνον διεσπαρμένη εἰς τοὺς σίτους, ἀλλὰ ἀποθεμένη εἰς πολλὰς ρίζας (πρὸ πάντων εἰς τοὺς βολβοὺς (tuberi)) καὶ προσέτι εἰς τὰ ξυλωδῆ ἰνώματα πολλῶν καυλῶν. Ὡς πρὸς τὸ γάλα ἡμεῖς εἴμεθα ἀναγκασμένοι νὰ τὸ θεωρήσωμεν ὡς ἀποκλειστικῶς παραγόμενον ἐκ τοῦ ζωϊκοῦ ὄργανισμοῦ. Αὐταὶ εἶναι αἱ ἐντυπώσεις τὰς ὁποίας ἔχομεν λάθει ἀπὸ τῆς παιδικῆς μας ἡλικίας, καὶ τοικύτη ὑπῆρξεν ἀκόμη ἡ αἰτία τοῦ θανατισμοῦ μας βλέποντες τὸ Palo de Vaca.»

«Αὐτὸ τὸ δένδρον αὐξάνει ἐπὶ τῶν γυμνῶν πλευρῶν τῶν βράχων, τὰ φύλλα του εἶναι ξηρὰ καὶ δερματώδη, καὶ αἱ ὀγκώδεις ρίζαι του εἰσχωροῦν μόλις εἰς τὸν λίθον. Διὰ τινὰς μῆνας τοῦ ἔτους οὐδεμία βροχὴ ὀρροῖται ἐπὶ τὰ φύλλα του, καὶ τὰ κλαδιά του φαίνονται ξηρὰ· ἀλλὰ ὅτε κόπτεται ὁ στέλεχος ἐξέρχεται γάλα γλυκὺ καὶ φρεπτικόν. Κατὰ τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου ἐξαιρέτως ἀφθονώτερα εἶναι ἡ φυτικὴ πηγὴ, καὶ κατὰ τὴν ὥραν ταύτην τρέχουσιν ἐξ ὄλων τῶν μερῶν οἱ Μαῦροι καὶ οἱ αὐτόχθονες μὲ μεγάλα ἀγγεῖα ἵνα λάβωσι τὸ γάλα τὸ ὅποιον κυτρινίζῃ καὶ πῆξῃ εἰς τὴν ἐπιφάνειαν. Οἱ μὲν πίνουσι τὰ ἀγγεῖα

εἰς τὸν αὐτὸν τόπον, οἱ δὲ τὰ φέρουσι πλήρη εἰς τὰ τέκνα των. Ἡ-θελεν εἶπῃ τις ὅτι βλέπει τὴν οικογένειαν βοσκοῦ ἧτις διαμοιραζῇ τὸ γάλα τοῦ ποιμνίου της.»

«Τὰ γαλακτοφόρα φυτὰ ἀνήκουσι πρὸ πάντων εἰς τὰ τρία γένη τῶν Εὐφορβιακῶν, τῶν Ὀρτικαίων καὶ τῶν Ἀποκυναίων, ἀλλὰ σχεδὸν εἰς τὸ γαλακτώδες θησόρροφον ὄλων αὐτῶν τῶν φύλλων εὐρίσκονται ἀναμειγμέναι πικραὶ καὶ δηλητηρία ἀρχαὶ ἐκ τῶν ὁποίων τὸ ὑγρὸν τοῦ Palo de Vaca εἶναι ἐλλειπέες. Μ' ὄλον τοῦτο τὰ γένη Εὐφορβίας καὶ Ἀσκληπίας ἐπαρουσίαζον εἶδη, τῶν ὁποίων τὸ ὑγρὸν εἶναι γλυκὺ καὶ δὲν προξενεῖ μηδὲν κακόν. Οὕτω εἰς τὰς Καναρίας εὐρίσκεται τὸ Ταβαθήβα (Euforbia Balsamica) τοῦ ὁποίου ὁ Πλίνιος μᾶς κἀμνει μνεῖαν ὑπὸ τὸ ὄνομα Ferula· εἰς τὴν Κεϋλάνην εὐρίσκεται ἡ γαλακτοφόρος Ἀσκληπία τῆς ὁποίας τὸ γάλα χρῆσιμεῖται ἀντὶ ἐκείνου τῆς ἀγελάδος.»

Τὸ ρωπὸν ὑγρὸν τοῦ Palo de Vaca χεμικῶς πως ἀναλυόμενον δὲν περιέχει μηδεμίαν ποσότητα τοῦ caout-taoutch, καὶ παρουσιάζει εἰς τὴν σύνθεσίν του πολλὴν ἀναλογίαν μὲ τὸ ζωϊκὸν γάλα· ἀντὶ βουτήρου εὐρίσκεται κηρίον ἐκλεκτότατον καὶ ἀφθονώτατον ὅπερ σχηματίζει τὸ ἡμισυ τοῦ βάρους τοῦ μυελοῦ, καὶ ἀντὶ τοῦ Caseum, οὐσία τις ζωοποιηθεῖσα, ἧτις ὁμοιάζῃ μὲ τὸ ἴνωμα (Fibrina) τοῦ αἵματος, καὶ τέλος ἀντὶ ὀρροῦ (Siero) ὕδατῶδες ὑγρὸν περιέχον ὀλίγον σάκχαρι καὶ ὀλίγον ἄλας μαγνησίας.

Ἀφθεῖν εἰς τὸ ὑπαιθρον ἐν τῷ ἀγγεῖῳ ἐν ᾧ παρελήφθη τὸ φυτικὸν τοῦτο γάλα σκεπάζεται ἐκ μιᾶς μεμβράνης καθὼς τὸ ζωϊκὸν ὅταν βρασθῆν ἀφίνεται εἰς τὸν ἀέρα. Ἐπειτα τὸ λεπύχανον τοῦτο γινόμενον πλέον πυκνὸν μεταμορφοῦται εἰς πυτίαν, τὴν ὁποίαν οἱ ἐγκάτοικοι καλοῦσι τυρίον καὶ ἡ ὁποία διαμεριζομένη ἐκ τοῦ μένοντος ὑγροῦ, ὃ ἐγένεν καθαρότερον δύναται νὰ διατηρηθῇ ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀναλλαγῆς διὰ τινὰς ἡμέρας μετὰ τὰς ὁποίας διαλύεται ὡς τὸ πῆγμα καὶ πνέει δυσάρεστον ὀσμὴν. Ὑποβληθῆν εἰσέτι εἰς τὴν ἐνέργειαν τοῦ πυρὸς τὸ φυτικὸν τοῦτο γάλα παρουσιάζει τὰ αὐτὰ φαινόμενα τοῦ ζωϊκοῦ.

Κατὰ τὸ 1829 ἢ 1830, ἀνεκαλύφθη παρὰ τοῦ Κ. Σμήθ εἰς τὴν Ἀγγλικὴν Γουιάναν πλησίον εἰς τὰς ὄχθας τοῦ Δεμεραρῆ ἄλλο δένδρον διάφορον τοῦ Palo de Vaca καὶ καλούμενον hya-hya. Ὁ ἀνακαλυπτὴρ ἐζήτηε μὲ ἀγωνίαν τὸ Palo de Vaca καὶ ἠρώτα ὄλους τοὺς ὀδηγούς του καὶ ὅσους τυχαίως ἀπήντι, ἀλλὰ δὲν τῷ ἐδείχθη εἰμὴ τὸ μνησθῆν δένδρον.

«Φθάσας, λέγει οὗτος, εἰς τὸν τόπον ἐν ᾧ ἐν τῶν δένδρων τούτων κῦξανε, εὔρον ὅτι ὁ Ἴνδός μου (ἀπεσταλμένος πρὸς ἀναζήτησιν) ἐξετέλεσεν περισσότερον τοῦ παρ' ἐμοῦ διαταχθέντος, καθ' ὅτι

είχε κόψει τὸ δένδρον, καὶ ὁ στέλεχος πέσας πλαγίως εἰς μικρὸν τινα χειμαρρὸν ἔχυνε τὸ γάλα του εἰς τὸ νερὸν, ὅπερ ἕνεκα τούτου ἔγινε κατάλευκον. Μαχαίριον ἐμπηχθὲν ἐν τῷ φλοιῷ, ἔκαμε νὰ ἐξέλθῃ εὐθέως ζωηρότερον βράκιον γάλακτος, εἰς τὸ ὅποιον ὁ ὀδηγός μου εἰσέμιωσε τὸ στόμα. Ἐγὼ ἐπιὼν μετ' αὐτοῦ καὶ εὗρον τὸ ὑγρὸν ἐξείρητον αὐτὸ ἦτο πυκνότερον τοῦ γάλακτος τῆς Ἀγγελάδος, διόλου ἐλλειπὲς πικρότητος, καὶ μόνον ὀλίγον γλοιώδες. Ἐπειδὴ ἐγὼ ἀπέρασα τὴν νύκτα εἰς τὸ χωρίον, ἠδυνήθην τὴν ἐπαύριον νὰ λάβω διὰ τὸν καφρέν μου ἐν ποτήριον τοῦ γάλακτος τούτου τὸ ὅποιον ἦτο τόσον ὅμοιον ἐκείνου τῆς Ἀγγελάδος, ὥστε οὐδεὶς ἠδύνατο νὰ ἐνοήσῃ τὴν διαφορὰν, ἐπειδὴ ἡ ἐλαφρὰ γλοιωσρότης ἦν ἔχει ὅτε εἶναι καθαρὸν, χάνεται εἰς τὴν μίξιν. Ἐπαρτήρησα ὅτι ὅταν κόπτεται μὲ ἐν μαχαίριον ὁ φλοιὸς τοῦ **hya - hya** τὸ γάλα τρέχει ἀφθόνως, ἐὰν ἡ διεύθυνσις τοῦ κοψίματος εἶναι ὀριζόντιος ἢ λοξή καὶ τὸ ἐναντίον ὅταν εἶναι ἐπιμήκη. Ὁ φλοιὸς τοῦ δένδρου εἶναι λευκόφαιος, ὅπως οὖν ἀνώμαλος, ἔχει πάχος τριῶν γραμμῶν, καὶ ἀναγκαῖα εἶναι ὀλόκληρος διατρέψῃσι πρὸς ἐξαγωγήν τοῦ γάλακτος.»

Ἐν τρίτον γαλακτοφόρον δένδρον δεικνύεται ὑπὸ τῶν Κροέλων ὑπὸ τὸ ὄνομα **Masaranduba**. Αὐτὸ εἶναι ἐν τῶν ὑψηλοτέρων δένδρων τῶν Βρασιλιανῶν δασῶν, καὶ τὸ ξύλον του εἶναι κατὰ πολλὰ πολυζήτητον πρὸς κατασκευὴν πλοίων. Ἀνθεὶ τὸν Φεβρουάριον καὶ προσάγει ἔλεγκτὸν καρπὸν ὁ ὁποῖος ἔχει τὴν γεῦσιν τῶν χακομεράσων ὅταν τρώγονται μὲ τὴν κορφὴν· μεγάλα καὶ ὡσεὶ εἶναι τὰ φύλλα του, μελαμψῆς ὁ φλοιὸς του, ὁ ὁποῖος ὅταν κόπτεται χύνει πηγὴν λευκοῦ γάλακτος ἐντελῶς ὑγροῦ, εὐαρέστου, καὶ ἀόσμου γεύσεως. Οἱ ἐγκάτοιχοι κάμνουσι μεγάλην χοῆσιν τοῦ μυελοῦ τούτου, καὶ τὸ ταξιερχεικὸν τοῦ **Chanticleer**, διαρκούσης τῆς ἐν Παρὰ διαμονῆς του, ἐχρήσθη πάντοτε τούτου ὡς κοινῷ γάλακτος εἰς τὸ τσαΐ ἢ εἰς τὸν καφρέν.

Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ.

ΟΙ ΠΕΝΤΗΚΟΝΤΑ ΤΥΦΛΟΙ,

ἢ ΤΑ ΔΗΝΑΡΙΑ ΤΟΥ ΝΑΔΙΡ-ΚΟΥΛΙ.

ΑΡΑΒΙΚΟΝ ΔΙΗΓΗΜΑ.

Μερικὰς ἡμέρας πρὶν τοῦ θανάτου του, ὁ σουλτάνος Σελίμ Χδν, καλέσας πλησίον του τὸν ἑγγονόν του Οὐσὲν καὶ τὸν βοστταντζιπασσά

Ναδὶρ-Ἐσέμ, ἐξεφώνησε ταύτας τὰς λέξεις παρρησία ὄλων τῶν ἀξιωματικῶν οἱ ὅποιοι εἶχον ἐκεῖ συναχθῆ.

Ἐὰν ἡ βασιλεία μου ἐστάθῃ ἔνδοξος, ἐγὼ τὸ ὄφελον εἰς τὸν Ναδὶρ Ἐσέμ, ἄνθρωπον συνετὸν καὶ Σαραλαῖον, ἐντιμὸν εἰς τὰς ὀμιλίαις του καὶ εἰς τὰς πράξεις του. Πάντοτε τὸν εὗρον πιστὸν σύμβουλον. Ἢ νιέ μου! μετὰ μερικὰς ἡμέρας θέλεις βασιλεύσει ἡ ἐξέλιξις τοῦ πατρός σου καὶ τοῦ διατηρητοῦ τῶν ὄλων εἶναι ὅτι ὁ Ναδὶρ-Ἐσέμ νὰ ἦναι φίλος σου, καθὼς ἐστάθη καὶ ἰδικός μου καὶ ὅτι αὐτὸς νὰ ἦναι ἡ δύναμις σου, καὶ ἡ πεῖρά του πάντοτε νὰ σέ βοηθῇ. Ὁ Οὐσὲν ἠσπάσθη τὸ φέρεμα τοῦ Σελίμ καὶ ὀρκίσθη ἐπὶ τοῦ θείου βιβλίου νὰ φυλάττῃ τὰς τελευταίας διαταγὰς τοῦ πάππου του. Ἐστάθη κατὰ πρόβον πιστὸς εἰς τὸν ὄρκον του, ἐβλέπετο καθε αὐγὴν εἰς τὸ τζαμί τοῦ Ἰοῦπ μετὰ τοῦ Ναδὶρ-Ἐσέμ, ἐπορεύοντο ὁμοῦ εἰς τὸ διθάμιον, καὶ ἀκολουθῶς εἰς τοὺς κήπους διὰ νὰ ἐργάζωνται εἰς τὴν γῆν, ἢ νὰ κάμνουν μικρὰ κλαδευτήρια ἐκ χαλκοῦ τὰ ὅποια ἤρχοντο νὰ ἀγοράζωσι οἱ προσκυνηταί. Οἱ πρότεροι μῆνες τῆς νέας βασιλείας ἀπέρασαν οὕτω· ἀλλὰ μετ' οὗ πολὺ ὁ Οὐσὲν ἐλυθηεῖς παρὰ τῆς βίαις τῶν παθῶν του, δὲν ἐφύλαξε πλέον τὸν νόμον. Περιεκυκλώθη ἀπὸ νέους, ἀπέβαλλε δὲ ὄλους τοὺς παλαιούς συμβούλους τοῦ πατρός του. Δεδεμένος παρὰ τοῦ ὄρκου του, δὲν ἐτόλμησε νὰ ἀποβάλλῃ τὸν βοστταντζιπασσά, ἀλλὰ δὲν τὸν ἐκάλεσε πλέον εἰς τὸ διθάμιον. Ὁ Ναδὶρ-Ἐσέμ ἐλυπεῖτο διὰ τὰς ἀταξίας τοῦ νέου πρίγκιπος, καὶ μετεχειρίσθη ὄλην του τὴν ἰσχὺν ἵνα τὰς ἀποκρύψῃ. Καθὼς αὐτὸς εἶχε τὴν ἐξουσίαν τῆς πόλεως καὶ τοῦ λιμένος, αὐτὸ τοῦ ἐστάθη πρόβον εὐκόλον, καὶ διαρκούντος μερικοῦ καιροῦ, ὁ λαὸς ἠγνόει ὅτι ὁ σουλτάνος Οὐσὲν διῆγε τὰς ἡμέρας καὶ τὰς νύκτας πίνων οἶνον εἰς τὰ καπηλεῖα ὁμοῦ μὲ τοὺς τραγουδιστὰς καὶ αἰχμαλώτους.

Ἐντοσοῦτω ὁ θόρυθος αὐτῶν τῶν ἀσωτειῶν διεσκορπίσθη ἐν τῇ πόλει· οἱ παλαιοὶ πιστοὶ ἐμουρμούριζον καὶ ἐπεφόρτιζον τὸν νομοδιδάσκαλον ἵνα φέρῃ τὰ παράπονα τῶν εἰς τὸ σεράγι. Ὁ Οὐσὲν θυμωθεὶς ἀπεδίωξε τὸν νομοδιδάσκαλον· μετέπειτα, ὡς διὰ νὰ καταφρονήσῃ τὴν δημοσίαν γνώμην, κατεσκεύασε ἐνώπιον τοῦ λιμένος ἐπὶ ὑψηλοῦ τόπου μέγα κιόσκι ἐκ λευκοῦ μαρμάρου ἀνοικτὸν εἰς κάθε μέρος· ὑπ' ἑκαστον διάχρυσον ὄβλον τοῦ κιόσκι κατεσκεύασε τραπέζας ἐκ πολυτίμου ξύλου, γεμούσας φιάλων οἴνου τῆς Τενέδου· ὅλας τὰς ἡμέρας ὁ Οὐσὲν ἤρχετο μετὰ τῶν οἰκείων του νὰ καθίξῃ εἰς αὐτὰς τὰς τραπέζας μεθῶν μὲ αὐτοὺς. Τὴν νύκτα, ὅταν ἦσαν μεθυσμένοι, ἔτρεχον εἰς τοὺς δρόμους ἀκολουθούμενοι ἐκ τραγουδιστῶν καὶ κομιστῶν λαμπάδων κτυποῦντες ἐκείνους τοὺς ὁποίους ἀπῆντων.

Ὅλαι αἱ συμβουλῆ τοῦ Ναδὶρ-Ἐσέμ ἐστάθησαν ἀνωφελεῖς. Ὁ βοσταν-

τῆς πασσᾶς ἐσιώπηα καὶ ἀπεσώθη εἰς τοὺς κήπους του· ἀλλὰ μίαν ἐσπέραν ἔμαθε ὅτι ὁ Οὐσὲν, εἰς ἕνα του νυκτερινὸν τρέξιμον, ἔλαβε τὸ ξίφος εἰς τὴν χεῖρα καὶ ἐφόνευσε δύο ἱερεῖς οὐτινες ἤρχοντο ἐκ τοῦ τζαμίου. « Ἀκροάζου πάντοτε τὴν φωνὴν » λέγει ὁ ποιητής. Ὁ ποιητής λέγει ἀκόμη « Αἱ συμβουλαὶ τῶν πρεσβυτέρων εἶναι ἡ ἰσχύς τῆς νεότητος. » Ὁ Ναδὶρ-Ἐσέμ ἤξευρε αὐτὰ τὰ ἀποφθέγματα· ἔτρεξε εἰς τὸ σεράγι, ἔπεσε εἰς τοὺς πόδας τοῦ σουλτάνου καὶ τοῦ ἀνεκάλεσε τοὺς τελευταίους λόγους τοῦ Σελίμ. Αὐταὶ αἱ λέξεις σου σώζουσι τὴν ζωὴν, τοῦ λέγει ὁ Οὐσὲν με θυμόν. Καὶ με ἐν σημείον τοῦ σουλτάνου ὁ καζιμακάμης ἐξέδυσσε τὸν Ναδὶρ-Ἐσέμ τοῦ καφτανίου του καὶ τὸν παρέδωκε εἰς στρατιώτας οὐτινες τὸν ἔσυρον ἐκτὸς τοῦ παλατιοῦ κτυπώντας τον με βράδια· ἄλλοι στρατιῶται τὸν ἐδέχθησαν εἰς τὴν θύραν καὶ τὸν ἔφερον ἡμιθανῆ εἰς τὸ φρούριον τῶν ἐπτὰ πύργων.

Ὁ Ναδὶρ Ἐσέμ εἶχε υἱὸν ὀνομαζόμενον Ναδὶρ-Κουλί· αὐτὸς ἦτον εὐσεβὴς καὶ σώφρων νέος, καὶ κατὰ πολλὰ ἀγαπόμενος ἀπὸ τὸν ἱμάμην Ἀσκρι, ὅς τις τὸν ἐπροσκόλλησε εἰς τὸ συνέδριον τοῦ βασιλικοῦ τζαμίου. Κάθε αὐγὴν ὁ Ναδὶρ-Κουλί ἐπορεύετο εἰς τὴν φυλακὴν καὶ ἐρωτοῦσε ἵνα ἴδῃ τὸν πατέρα του, καὶ πάντοτε οἱ στρατιῶται τὸν ἔσπρωχνον με σκληρότητα. Τὴν ἐρχομένην ἡμέραν ὁ Ναδὶρ-Κουλί ἐπέστρεψε καὶ ἔλαβε τὰς ἰδίας ὑδρεῖς. Μίαν τῶν ἡμερῶν καθ' ἣν σιγμὴν ὁ Ναδὶρ-Κουλί ἐκτυποῦσε τὴν θύραν κατὰ τὴν συνήθειάν του, ὁ φύλαξ τοῦ εἶπε γελοῶν. Ὁ πατὴρ σου ἠλευθερώθη· ἐὰν θέλῃς νὰ τὸν ἴδῃς ὕπαγε εἰς τὴν πλαταίαν τοῦ ἵπποδρομίου.

Ὁ Ναδὶρ ἔβριψε εἰς τὸν φύλακα τὰ ὑστερά του ἀργύρια καὶ ἔτρεξε εἰς τὴν πλαταίαν. Ἄπειρον πλῆθος ἔφραζε τὴν εἴσοδον, ἀκαταπύτως ἀπεροῦσαν οἱ γιαντίσαροι οὐτινες ἔσπρωχνον τὸν λαὸν με πληγὰς γι-αταχνίου. Ὁ Ναδὶρ ἠκολούθησε τὸν ὄχλον καὶ ἔφθασε εἰς τὴν γωνίαν τοῦ τζαμίου τοῦ Ἀχμέ. Εἰς τὴν ἄκραν τῆς πλαταίας ἔλαμπον αἱ λόγχοι τῶν σπαχύδων. Μετ' ὀλίγον ἐκινήθη ἀπ' αὐτὸ τὸ μέρος, τὸ πλῆθος ἠνοίχθη ἀφῆσαν διάσκιμα ὅπως ἀπεραση τὸ ἵππικὸν τὸ ὅποιον ἤδη ἤρχετο. Οἱ σπαχύδες ἔφθασαν με κάλπασμα ἐνώπιον τοῦ τζαμίου καὶ ἐτάχθησαν γύρω ἀμάξιν, τῆς ὁποίας ἡ συνοδία διελύετο ἐκ τοῦ ἄλλου δρόμου.

Εἰς γέρον κατέβη ἀπ' αὐτὴν τὴν ἀμάξαν· δύο ἄνθρωποι τὸν ἔλαβον εἰς τοὺς βραχιόνάς των, τοῦ ἔδεσαν τὰς χεῖρας, προσῆψαν εἰς τοὺς πόδας του δύο ὑπέμετρα βάρη, ἔπειτα ἀνέβησαν ἐπὶ τοῦ τοίχου, ἤρπασαν τὸν γέροντα ἐκ τῆς κεφαλῆς καὶ τὸν κατεκρόμησαν ἐπὶ μεγάλων ἀρπαγίων σιδήρου ἄτινα ἦσαν πηγμένα εἰς τὴν γῆν, ἐξέχοντα.

Ὁ Ναδὶρ-Κουλί ἐκραύγασε ἀναγνωρίσας τὸν πατέρα του. Τὸ σῶμα

τοῦ δυστυχοῦς γέροντος ζεσχισθὲν εἰς τὰς πρώτας περὶνας ἔπεσε εἰς τὰς ὑστεράς, καὶ ἔμεινε κρεμάμενον εἰς τὸ μέσον τοῦ τοίχου διατρυπημένον ἀπὸ τοῦ ἐνὸς μέχρι τοῦ ἄλλου μέρους.

Ὁ Ναδὶρ-Ἐσέμ ἦτον ἡγαπημένος ἀπ' ὅλης τῆς πόλεως· αὕτη ἡ φιλία τοῦ ἐστάθη ὀλέθριος. Μανθάνων τὴν φυλάκην του τὸ σχολεῖον τῶν οὐλεμάδων συνήθη, καὶ ὁ ἀρχηγὸς τοῦ νόμου ἐσέβη ἐνθάλαλως εἰς τὸ σεράγι ἵνα ζητήσῃ τὴν συγχώρησιν τοῦ βασιαντζιπασσᾶ. Ὁ Οὐσὲν τὸν ἐδέχθη με ὀργήν. Μετὰ δύο ἡμέρας ἦτον μεθυμένος καὶ αἱ εἰδήσεις αἱ ὁποῖαι τοῦ ἐφθάναν ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν δὲν ἔκαμνον ἄλλο εἰμὴ νὰ παροξύνουν περισσότερο τὸν θυμὸν του. Ὁ πασσᾶς τοῦ Ἐρζερούμ ἐπαναστάτησε, οἱ χωρικοὶ ἠρνήθησαν νὰ πληρώνουν τοὺς φόρους καὶ οἱ Σέρβιοι ἐπέδραμον τὰ σύνορα. Πανταχοῦ ἀπεδίδοντο αὐταὶ αἱ δυστυχίαι διὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ Ναδὶρ-Ἐσέμ. Ὁ Οὐσὲν τὸ ἤξευρε, αὐτὸς εἶδε εἰς τὸ φέρισμον τῶν οὐλεμάδων μίαν ἐπίπληξιν, καὶ διὰ νὰ δώσῃ τέλος εἰς ὅλας αὐτὰς τὰς ἰκασίας ἐδιόρισε ὅτι ὁ βασιαντζιπασσᾶς νὰ καταδικασθῇ εἰς τὴν τιμωρίαν τῶν σιδήρων.

Ὁ Ναδὶρ-Κουλί ἀπεμακρύνθη κλαίων ἐκ τῆς πλαταίας τοῦ ἵπποδρομίου, καὶ ἀκολούθει κατὰ τύχην τοὺς δρόμους οὐτινες φέρουν εἰς τὸν λιμένα. Πρὸς τὸ γυροδρόμιον τοῦ Κισάρ ἤκουσε νὰ καλεῖται κατ' ὄνομα, καὶ ἔστρεψε τὴν κεφαλὴν. Ἐκλήθη καὶ δευτέρα φοράν, ἐστάθη καὶ εἶδε ἐμπρὸς του ἕνα μεβελεβὶ ὅστις εἶδιδε γλυκάδια κρυαρίων εἰς τὰ πλανώμενα σκυλία. Αὐτὸς εἶχε διὰ ἐνδύμα ἐν σκέπασμα μελανοῦ ἐρίου αἱ κνήμαί του καὶ τὸ στήθος του ἦσαν γυμνά, καὶ ἔφερον σημεῖον ἀναριθμητῶν καυσιμάτων. Αὐτὸς ὠδήγηε μίαν ἡμίονον φορτωμένην ἐξ ὑδρίων ὑδατος προσδιορισμένην διὰ τοῦ πτωχοῦ. Ὅταν ἡ καρδιά εἶναι πληγωμένη οἱ ὀφθαλμοὶ κλαίουσι, εἶπε ὁ μεβελεβὶς· Ναδὶρ-Κουλί, εἶσαι χρηστὸς υἱός, ἀλλὰ δὲν πρέπει ὁ θάνατος τοῦ πατρός σου νὰ σὲ φέρῃ εἰς ἀπελπισίαν. Καθὼς θεωρεῖ ἡ θρησκεία ὁ θάνατος ἄλλο δὲν εἶναι εἰμὴ συμπόσιον γάμου.

Ὁ πατὴρ σου ἔπραξε τὸ καλὸν καὶ ὑπέφερε. Ἐτοιμάσου νὰ ὑποφέρῃς ὡς αὐτὸς, ἐὰν εἶναι τοῦτο εἰς τὰ σχέδια τοῦ Κυρίου τῶν ψυχῶν· ἔχε πάντοτε σταθερὰν καρδίαν καὶ πράττε τὸ καλόν. Σὺ εἶσαι δυστυχὴς σήμερον, ὁ πατὴρ σου ἀπέθανε, τὰ ἀγαθὰ σου ἐδικραύθησαν, ὁ ποιητής λέγει ὅτι ἡ ἀφθονία γεννᾷ τὴν ταλαιπωρίαν, μετὰ μερικὸς μῆνας ἡ ἀθλιότης σου ἴσως θέλει παύσει ἐπειδὴ εἶσαι ἀγαθὸς καὶ τίμιος. Ἐγὼ σὲ εἶδον ὅλας αὐτὰς τὰς ἡμέρας εἰς τὴν θύραν τῆς φυλακῆς κλαίων καὶ προσμένων τὸν πατέρα σου ἕως τὴν νύκτα. Σὲ εἶδον ἐπίσης κάθε αὐγὴν νὰ ἀγοράζῃς πουλῖα ἵνα τὰ ἐλευθερώνης.

Σὺ θέλεις πραιτήρησθαι σήμερον ταύτην τὴν πόλιν, θέλεις ὑπάγῃ εἰς

Ἰσπαχὰν ὅπου βασιλεύει μέγας πρίγγιψ. Ὁ σοφὸς εἶναι παπαιδευμένος καὶ εὐσεβὴς, αὐτὸς δέχεται ὅλους τοὺς ἐντίμους θαλίβας οἴτινας, καθὼς σὲ, θέλουν νὰ διακονοῦν τὸν Θεόν.

Ἄλλὰ πρὶν νὰ ἔμβῃς εἰς τὴν Ἀρὰν πρέπει νὰ ὑπάγῃς εἰς τὰς ἀγίας πόλεις ἵνα ἐπισκευθῇς τοὺς τάφους τῶν προφητῶν καὶ νὰ ἀσπασθῇς τοὺς πόδας τῶν ἀληθῶν πιστῶν. Ὁφελήσου ἐκ τούτου ἐπειδὴ εἴμεθα εἰς τὸ τοῦτ' ἔξ. (αὐτὴ τῆς ὁδοιπορίας.) Ἡ μεγάλη καρδιά σου θέλει ἀναχωρήσει μεθ' αὐτὸν ἐκ Σμύρνης· εἰς τῶν ἀδελφῶν μας θέλει σὲ ὁδηγήσει εἰς αὐτὴν τὴν πόλιν. Λάβε τοῦτο τὸ πουγγίον, τὸ ὅποιον περικλείει ἑκατὸν εἴκοσι δινάρια. Ἡ ἡμίονός μου προσέτι σοὶ ἀνήκει. Ἰγίαινε, υἱέ μου, ἔχε πάντοτε πίσιν πρὸς τὸν Θεόν, ἔσο σταθερὰς καρδίας καὶ πράττε τὸ καλόν.

Ὁ Ναδὶρ-Κουλί ἔλαβε τὴν ἡμίονον τοῦ εὐσεβοῦς καὶ ἀνεχώρησε. Τὴν μεθ' αὐτὸν ἦτον εἰς Σμύρνην, καὶ ὁ σύντροφος τῆς ὁδοιπορίας του τὸν ἐπαρρήσιασε πρὶν τὴν μερατιῆ. (ἄρχηγὸς τοῦ καρβανίου.) Ὁ Ἀλ-Μοσέμ ἦτον εἰς τὸ ὄγδον του ταξείδιον, καὶ ἤρχετο νὰ λάβῃ τὴν βεζυρσίαν. (Ἀκολουθεῖ.)

ΠΕΡΙΕΡΓΟΝ.

ΝΕΚΡΙΚΗ ΑΜΑΞΑ ΤΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΤΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ,
ΚΑΙ ΝΑΠΟΛΕΟΝΤΟΣ.

(Συνέχεια καὶ τέλος· ἔρα Τεῦχ. Β'. Σελ. 29.)

Τώρα δὲ διαβαίνομεν εἰς τὴν περιγραφὴν τῆς νεκρικῆς ἀμάξης τοῦ Μεγάλου Ναπολεόντος, κατασκευασμένης ἐξ ολοκλήρων τεμχιῶν στύβουτος ἑξένου. Δώδεκα ἀγάλματα παριστάνοντα νίκας καὶ τοποθετημένα ἐπὶ τῆς κορυφῆς τῆς μηχανῆς ὑπεστήριζον θριαμβευτικῶς τὴν ἀσπίδα, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἔκειτο τὸ φέρετρον τοῦ Ἡρώος. Ταῦτα τὰ ἀγάλματα ἴσταντο ἐπὶ βάσεως μετ' ἑσάρα πρόπαια εἰς τὰς γωνίας, καὶ σολισμένης ἐκ μακρῶν παραπετασματῶν ἰοίδους χρώματος, ἔχοντων μελίσσας, κερανοὺς, ἀετοὺς καὶ δάφνας χρυσοκεντήτους. Ἡ ποιαύτη βάσις ὑπεστηρίζετο ἐπίσης ἐπ' ἄλλης ὁμοίως κεκοσμημένης. Τέσσαροι τροχοὶ ὅμοιοι τῶν ἀρχαίων ἀμαξῶν ὑπεβάσζον ὀλόκληρον τὸ ὄχημα, ἔχον 10 μέτρων ὕψος, 4 μέτρων καὶ 80 ἑκατοστομέτρων πλάτους, 40 μέτρων μήκος καὶ ζυγίζον 13,000 κοιλογράμμων.

Ἡ ἀμάξα ὄπισθεν ἦτο σολισμένη ἀπὸ πλῆθος κομφωτάτων σημαῶν τριγρόων, στεφανωμένων ἐκ βατῶν καὶ δαφνῶν, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἦσαν κεντημένοι ἐκ χρυσοῦ αἱ ὀνομασίαι τῶν κυριωτέρων νικῶν τοῦ Ναπολέοντος. Τὸ ἐγκατεῖον τὰ λαίβανα φέρετρον ἐκλύπτετο ἀπὸ κηδευτικῶν πέπλων ὑκανθογράφου βελούτου, ἐφ' ἑαυτῆς ἐκ καμυροῦ χρυσοκεπάζου· θαυμάσια δὲ πρὸ πάντων ἦσαν τέσσαρα

μεγάλα μετὰλλαια μετ' ὁν αὐτοκρατορικῶν ἀετῶν εἰς τὸ μέσον, τὰ ὅποια ἐπλήρουν τὰς τεσσάρων γωνίας τοῦ αὐτοῦ ὑψώματος. Τὰ ἀρχικὰ γράμματα τοῦ αὐτοκράτορος ἐφαίνοντο εἰς τοῦτο τὸ ὑψώμα ὀκτὼ φορές ἐπανηλειμμένα εἰς τὸ μέσον νέφους μελίσσων γυρισμένων ἐξ ὠραίων ἀργυροειδῶν ῥόμβων. Τέσσαραι ἔξοχοι χρυσαὶ κροκίδες ἐκρέμαντο εἰς τὰς τεσσάρων γωνίας ἢ εἰς τὰ κατώτερα κράσπεδα. Ἐκειντο ἐπὶ τοῦ φερέτρον τὸ αὐτοκρατορικὸν διάδημα, τὸ σκῆπτρον καὶ ἡ χεὶρ τῆς δικαιοσύνης, ὅλα χρυσὰ καὶ σολισμένα μετ' τιμαλφεῖς λίθους. Ἡ ἀμάξα ἐσύρετο ἀπὸ δεκαεὶς μελανοῦς ἵππων θεμένους ἀνὰ τεσσάρους. Αὐτοὶ οἱ δεκαεὶς ἵπποι ἔφερον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς δέσημν λευκῶν πτερῶν κυματίζοντων, ἀναμέσον τῶν ὀπιῶν ἐξῆγε λόφος (reynaschio) καὶ ἦτο ὅλοι σκεπασμένοι ἀπὸ σαγίσματα χρυσοῦ ὑψώματος, ἕκασον μέρος τῶν ὁποίων ἦτον κεκοσμημένον μετ' ὁ βασιλικὸν στέμμα σπινθηρίζον ἀπὸ τιμαλφεῖς λίθους, ἀπὸ διαδήματα, ἀπὸ Ν. καὶ ἀπὸ ἄλλα λαμπρὰ, κομψὰ καὶ πλούσια σολίδια. Δεκαεὶς ὑπάλληλοι ἐνδεδυμένοι μετ' ἑσάρα βασιλικὰς σολῆς, συνόδουσαν εἰς χεῖρὸς τοὺς τεσσάρους ἵππους, δύο πρόδρομοι ἐφιπποῖ προηγούντο τῆς νεκροπομπῆς.

(ἐκ τοῦ Ἰταλικῶ)

Ἡ ΧΡῆΣΗ ΤΑΜΒΑΚΟΘΗΚΗΣ.

— 000000 —

Ἐπιστρέφων ἐκ τῆς συνόδου ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Καρνιδάλιος τοῦ Τολεδου (ὁ πλουσιώτερος ἱεράρχης τοῦ χριστιανισμοῦ) ἐκατοίκησεν εἰς τὸ παλάτιον τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Καρνιδάλιου Ὀπιτσόνη εἰς Βονωνίαν. Συνδικλεγόμενοι οἱ δύο περικληεῖς ἄνδρες περὶ τῆς καλλιεργείας τῆς λατινικῆς γλώσσης ὁ Ἰσπανὸς εἶπεν ὅτι πολὺ ἐδυσχερεστεῖτο βλέπων τὴν ἐνδοξὸν ταύτην διάλεκτον ὀλίγον ἐκτιμουμένην εἰς τὴν Εὐρώπῃν. Ὁ Ὀπιτσόνης τῷ ἀπεκρίθη ὅτι εἰς τὸ ἱεροσπουδαστήριόν του εἶχεν ἀλλέως, καὶ ὅτι ὑπῆρχε μεράκιον, τὸ ὅποιον (πρᾶγμα ἀπίστευτον) ἀπρονοήτως ἐστιχοῦργει λατινιστί. Ἄν καὶ ἦτο προχωρημένη ἡ ἐσπέρα ἔκαμον νὰ ἔλθῃ ὁ νεανίσκος. Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος τοῦ Τολεδου τὸν ἐδέχθη μετὰ μεγάλης εὐνοίας καὶ κρατῶν τυχαίως τὴν χρυσοῦν ταμβακοθήκην ἐπιταρουσιάζουσιν τὸν Ἅγιον Ἰωάννην ὄντα βρέφος ἐν ὠραιστάτῃ μιλτοζωγραφίᾳ περικυκλωμένη ἐξ ἀδαμάντων, παρεκάλεσε τὸν φοιτητὴν νὰ σχεδιάσῃ πᾶντα δίσχον ἐπὶ τῆς ταμβακοθήκης. Ὁ νεανίσκος ἐρυθρίασε, συνεκέντρωθη ἐν ἑαυτῷ καὶ αἶφνης ἀνέκραξε·

Intus pulvis adest; sacer exetra cernitur infans:

Ut monet hic nasci, sic monet ille mori.

Βλέπεις μέσα ποῦ εἶναι κόρι, καὶ ἐξωθ' ἄγιο παιδί·

Τὸ ἐν προλέγει τὴ ζωὴ μας, καὶ ἡ ἄλλη ποῦμεθα θνητοί.

Ἀφοῦ ὁ Ἰσπανὸς καθυσόχασε τοῦ θαυμασμοῦ του, ζήλησε νὰ ἐπιδορήσῃ εἰς τὸν ποιητὴν τὴν ταμβακοθήκην, παρακαλῶν αὐτὸν νὰ τὴν φυλάξῃ διὰ ἐνθύμησίν του.

Ὡ νεανίσκοι συμπατριῶται, προσπαθήσατε νὰ μιμηθῆτε τὸν παῖδα
τοῦτον εἰς τὴν ὠριωτάτην γλῶσσαν τῶν προγόνων σας!

ΓΝΩΜΙΚΑ.

Εἷς τινὰς τόπους, ὅπου εἶναι κοινὸς ὁ ἀκόλουθος κανὼν διαγωγῆς·
σκέπτου ἐν πράγμα καὶ λέγε ἐν ἄλλο, θαυμαστὸν εἶναι τὸ εὐρίσκειν
τοσαύτην εὐκολὸν εὐπιστίαν, ἐκτὸς ἐὰν ἡ εὐπιστία αὕτη εἶναι ψεῦδος
μεταχειριζόμενον ἕνεκα δειλίας ἢ κολακείας.

Ἐγνώρισα πολλοὺς, οἵτινες ἀκούοντες ἐπαινούμενον ὑποκείμενόν τι,
παρ' αὐτῶν ἴσως μισούμενον, ἀπέδιδον τοῖς ἐπαινοῦς εἰς φίλιαν.
Ἐφείλον ὅμως νὰ μὴν ἐπιδοκιμάζωσι οὐδένα ψόγον, καθότι ἡδύνατότις
νὰ κάμῃ αὐτοὺς νὰ σκεφθῶσι ὅτι αὐτὸς ὁ ἔλεγχος ἠμποροῦσε νὰ πη-
γίξῃ ἀπὸ τῆς ἐχθρας.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΘΑΝΑΤΟΝ ΒΡΕΦΟΥΣ.

Γλυκὰ ἀνάπνεε
Ὡσὰ πουλάκι
Τὸ πολυπόθητο
Ξαυθὸ παιδάκι
Εἰς τῆς μανούλας του
Τὴν ἀγκαλιά.

Τὸ χλωμὸ πρόσωπο
Σιγὰ ἐκινούσε,
Ὅλο περίλυπο
Τὴν ἐκυττοῦσε
Σὰ νὰ τῆς ἔλεγε
Μάνα ἔχε γιὰ.

Ἄφ' τὰ οὐράνια
Ἦλθε πετώντας
Ἐν' ἀγγελόπουλο
Χαμογελώντας
Στὰ χεῖλη τοῦ ἔδωκε
Φιλί γλυκό.

Ὅλο τὸ σκέπασε
Μὲ τὰ φτερά του
Καὶ ἴσ' ἀδελφί του
Τὰ τρυφερά του
Χεράκια του ἄπλωσε
Εἰς τὸν λαιμό.

Καὶ ἀγκαλιασμένα
Τὰ εὐτυχησμένα!
Ψηλὰ ἀνεβήκανε
Στὸν οὐρανό.

P.